

1. Mõisa nimi: V a s t a m õ i s
2. Mõisa liik: peamõis
3. Asukoht: Rakvere raj. Viru-Nigula k/n.
4. Valdaja, kasutaja: Vasta 8-kl. kool
5. Kaitse alla võetavad objektid:

a) ettepanekud:

peahoone, park koos piirdemüüriga

b) põhjendused:

Enamus Vasta mõisa hooneid on ühendatud sümmeetrilisse ansamblisse, mida piirab madal kivimüür. Baroksele planeeringule omaselt on kooslus jagatud tiibadelt aida ja tõllakuuriga suletud esiväljakuka ning peahoonetaguseks ristkülikukujuliseks nn. prantsuse stiilis pargiks.

Hoonetest ainukesena on oma algse arhitektuuri enam-vähem terviklikult säilitanud kahekordne härrastemaja. Tema peakorrus on teine korrus, alumist saali saab käsitleda võlvidud majandusruume sisaldava soklina. Maja üldvorm on kompaktne ja liigendusteta, vaid esifassaadikeskel eendub nõrgalt kolme akna laiune keskrisaliit ning nurkadel kitsamad külgrisaliidid. Hoonet kaatab kelpkatus, mille räästa all kulgeb lai karniis. Horisontaalselt liigendab seinu korruste vahevöö.

Välislahenduse selgus ja sümmeetrihisus kajastub ka ruumiplaneeringus. Alakorrusel kulgeb piki hoonet võlvidud keskkoridor, keskteljel asub fuajee. Ülakorrusel on ruumid seotud anfilaadselt, saal on asetatud akendega vastu parki. Kunstipärasematest detailidest nimetatagu kena trepivõre ning palmett-, rosett-dekoori saali laes.

Stiilipuhta varaklassitsistliku hoonena dateerub Vasta mõisamaja 18-19. sajandi vahetusse.

Park peahoone taga on suhteliselt väike (2,5 ha), kuid selgepiirilisel regulaarne. Ta on jaotatud ristuvate alleedega pügatavatest pärnadest, esineb ka vahtraid ja kuuski. Peahoone ja park on hea hooldusega. Nad on olnud 1920-ndate aastate algusest kooli käsutuses.

c) fotod:

1. Peahoone. Vaade esifassaadile.
2. Pargivaade.

Koostajad:

KRPI grupijuht, ajaloolane

A.Hein

VAMKI juhtiv inspektor

K.Tilk

1

2